

Gevolgen DDR-doping werken nog steeds door

[Achtergrond](#) - 3 oktober 2018 - Auteur: Vera Konijn

Topsporters in de DDR kregen - vaak zonder het te weten - doping toegediend. Met de gevolgen daarvan moeten ze tot op de dag van vandaag leven. Om getroffen en bij te staan, riep de Duitse overheid een hulpfonds in het leven. De deadline voor claims bij dat fonds is nu met een jaar verlengd omdat zich nog steeds nieuwe slachtoffers melden. Ook de kinderen van de sporters hebben gezondheidsproblemen door de doping.

Op 21-jarige leeftijd, in 1986, wint Heidi Krieger goud bij het kogelstoten op het Europees kampioenschap atletiek in Stuttgart. De kogel vliegt 21,10 meter ver. Achter haar rug om noemen media haar 'Hormonen Heidi'. Die bijnaam was goed gekozen. Na de val van de Muur kwam de stroom van bekentenissen en onthullingen over dopingmisbruik onder Oost-Duitse topsporters op gang. Deze bevestigden de algemeen bestaande vermoedens over dopingpraktijken in de DDR: trainers en artsen gaven sporters, die vaak van niks wisten, verboden middelen om hun prestaties te verbeteren.

Ook [Krieger](#) is slachtoffer van het staatsdopingsysteem. De blauwe pillen die zij slikte, bleken geen vitamines maar het middel Oral Turinabol, een anabole steroïde. Door het jarenlange gebruik van de anabolen begon haar lichaam mannelijke trekken te vertonen. Ook heeft ze schade aan haar rug, knieën en heupen. Na jaren van depressies, onzekerheid en zelfmoordgedachten onderging ze in 1997 een geslachtsveranderende operatie. Heidi gaat nu door het leven als Andreas.

Afgetakeld

Het kleine Oost-Duitsland was een grootmacht op sportgebied. Tussen 1972 en 1988 won de DDR, met zijn 17 miljoen inwoners, 384 olympische medailles. Talrijke Oost-Duitse sporters, volwassenen en minderjarigen, kregen jaren na dato te horen dat zij lange tijd aan gevaarlijke experimenten waren blootgesteld. De overheid steunde het grootschalige dopingprogramma en de Oost-Duitse geheime dienst Stasi functioneerde als waakhond.

Van de meer dan tienduizend sporters die met doping in aanraking kwamen, zijn

velen inmiddels lichamelijk afgetakeld. Ze kampen met leverfalen, nierproblemen en versleten botten en gewrichten. Ook depressie en zelfmoordneigingen komen veel voor, evenals miskramen en onvruchtbaarheid.

De Oost-Duitse geheime dienst Stasi functioneerde als waakhond. Inmiddels is er [een nieuwe generatie slachtoffers](#). Sommige atleten kregen kinderen die met misvormingen werden geboren. Andere kinderen worstelen met allergieën, overmatige haargroei, stofwisselingsziekten of psychologische problemen.

Oprekken of schrappen

Om slachtoffers tegemoet te komen, zette de Duitse regering in 2002 een [hulpfonds](#) van twee miljoen euro op. In totaal ontvingen rond de 194 sporters financiële steun van ongeveer 10,5 duizend euro per persoon. Het fonds werd eind 2007 opgeheven.

Omdat de gevolgen van doping bij sommige sporters pas later aan het licht kwamen, richtte de overheid in 2016 opnieuw een fonds op, zodat ook andere *Dopingopfer* aanspraak op een vergoeding konden maken. Eind dit jaar was de deadline voor het aanvragen van een bijdrage uit het fonds. De vereniging van slachtoffers, de [Dopingopfer Hilfeverein](#) (DOH), heeft zich er sterk voor gemaakt om die termijn op te rekken, met succes: de Bondsdag heeft nu de aanvraagperiode tot eind december 2019 verlengd.

De DOH zou die termijn het liefst nog verder oprekken of zelfs schrappen. De gevolgen voor de tweede generatie worden deels nu pas duidelijk. Ook [politici](#) riepen vorig jaar op tot betere hulp aan slachtoffers van de tweede generatie. Kinderen kunnen nu bijvoorbeeld alleen via het fonds gecompenseerd worden als hun moeder tijdens de zwangerschap doping toegediend kreeg. Wanneer de moeder de pepmiddelen voor de zwangerschap kreeg, hebben de kinderen geen recht op financiële ondersteuning. DOH-voorzitter Ines Geipel wil daarom een derde Doping-Opfer-Hilfegesetz voor de kinderen van de sporters.

'De slachtoffers vechten wanhopig voor hun dossiers'

Geipel was ooit een succesvolle sprintster bij de club SC Motor in Jena en rende in 1984 samen met haar estafetteteam op de 4 x 100 meter een wereldrecord. Deze prestatie was niet alleen het resultaat van talent en harde training. Uit haar dossier bij de geheime dienst Stasi bleek later dat ze Oral Turinabol toegediend had gekregen. Geipel adviseert en helpt voormalig topsporters met het indienen van claims. Op dit moment hebben zich rond de 1700 slachtoffers en driehonderd

kinderen bij de DOH gemeld.

Stasi-snippers

Wie aanspraak wil maken op het fonds, moet bewijzen dat meer dan 50 procent van zijn of haar gezondheidsproblemen te wijten is aan de DDR-doping. Dat is meestal nog niet zo makkelijk: vaak komen atleten niet aan de juiste bewijsstukken en rapporten.

Een deel van die bewijzen kan vermoedelijk ook in de Stasi-archieven worden gevonden. Maar Stasi-medewerkers versnipperden in 1989 duizenden dossiers, die sindsdien liggen te wachten op reconstructie. Het handmatig aan elkaar plakken van de dossiers schiet niet erg op, en het project om de reconstructie te digitaliseren met het [computerprogramma e-Puzzler](#) is stopgezet omdat het resultaat tegenviel. Dat is slecht nieuws voor de dopingslachtoffers.

“De slachtoffers vechten wanhopig voor hun dossiers. Het gaat om bewijs en duidelijkheid”, zei Geipel eerder dit jaar tegen [Deutschlandfunk](#). Zij vindt dat falende technologie of geld geen argumenten mogen zijn voor het stoppen van de digitale reconstructie.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/28203/gevolgen-ddr-doping-werken-nog-steeds-door>